

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sectio I. Impossivilitas Præceptorum Dei à Pelagio & Celestio gratiæ
necessitati objecta generatim ab Aug. refellitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

ibile esse non asseruit, sed nec asserere potuit: cum id, quod addit facilitatem, possibilitatem adimere non possit.

S E C T I O P R I M A.

Impossibilitas Præceptorum Dei à Pelagio & Cælestio Gratia necessitati objecta generatim ab Augustino refellitur.

EA præsumptione, quâ inflatores ac præcipitatores liberi arbitrij ac inimici gratiæ Christi, naturalem omnis bonæ cogitationis, volitionis & actionis *possibilitatem* velut inamissibilem arrogarunt; eâ quoque temeritate necessitatem gratiæ ad observationem mandatorum Dei poscentibus veluti naturalis possibilitatis detractoribus ac violatoribus impropèrarunt, dicentes eos per necessitatem gratiæ liberum subruere arbitrium, & præcepta Dei reddere impossibilia.

Itaque Pelagius nil discriminans inter *non posse*, & *impossibile*, dum Augustinus cum Catholicis, imò cum Domino J. Christo dicente, *si se me nihil potestis facere*, assereret sine gratiâ Dei per Jesum Christum, quod pietatem & salutem pertinet, nihil posse hominem *cogitare*, *velle*, & *agere*, quasi adamantino consecrationis nexu concludebat, & intorquebat Augustino: *Deum præcepisse, quod sciret ab hominibus præstari NON POSSE*. Ideò aiebat Pelagius: *Execramur etiam blasphemiam eorum, qui dicunt, IMPOSSIBILE aliquod homini esse præceptum.*

Magnum aliquid se scire putant, quando dicunt: *Non juberet Deus quod sciret non posse ab ho-*

H 4

mine

De Gratia
lib. arb. c. 10.

120 LIBER PRIMUS

mine fieri, inquit Augustinus, & respondet: quis hoc nesciat? non igitur concedit Augustinus impossibile cum hominem non posse, converti. Subjungit enim: sed idè jubet aliqua quæ NON POSSUMUS ut noverimus quid ab illo petere debeamus. Ipsa est fides quæ orando impetrat quod lex imperat. ipse qui dixit: si volueris, conserva is mandata, in eodem Libro Ecclesiastico aliquantò post dicit: quis dabit in ore meo custodiam, & super labia mea signaculum astutum ne fortè cadam ab eo, & lingua mea perdat me.. & capite præcedente: Meminerimus Deum dicere: Sed convertimini & vivetis: cui dicitur: converte nos Deus. . . Quare jubet quod ipse daturus est? Quare dat, si homo facturus est? nisi quia dat quod jubet; cum adjurat ut faciat cui jubet? Semper autem est in nobis voluntas libera sed non semper est bona. . . Gratia verò Dei semper est bona, & per hanc fit, ut sit homo bonæ voluntatis, qui prius fuit voluntatis malæ. Per hanc etiam fit, ut ipsa bona voluntas quæ jam esse cœpit, augeatur: & tam magna fiat; ut possit implere divina mandata, quæ voluerit, cum valde perfectèque voluerit. . . sic adjuvatur ut faciat quod jubetur: tunc enim utile est velle cum possumus; & tunc utile est posse cum volumus: nam quid prodest: Si quod non possumus volumus; aut si quod possumus, nolimus?

L. de nat. &
Grat c. 43.

Et alibi hominem non posse fatetur, nec tamen illi impossibile esse quod jubetur. Dixerat Pelagius: Quod Deus tam bonus quam justus hominem fecerit, qui peccati malo carere sufficeret, sed si voluisset, respondet: Quis enim nescit sanum factum & libero arbitrio atque ad justè vivendum potestate liberà constitutum? Sed nunc de illo agitur, quem semi-vivum latrones reli-

DE PROPOSITIONE II. 121

reliquerunt, qui gravibus faucibus confossusque vulneribus non ita potest ad justitiæ culmen ascendere, sicut potuit inde descendere. Qui etiam si jam *in stabulo est*, adhuc curatur. Si Pelagiani conclusum velint: si non possit, igitur est illi in præsentia infirmitate constituto ascendere impossibile; consecutionem negat Augustinus, argumentumque præoccupaturus subdit: *Non igitur Deus impossibilia jubet; sed iubendo admonet, & facere quod possis, & petere quod non possis.* Iste dicit: *Voluntate non est quod naturâ potest.* Ego dico, voluntate quidem non est homo Justus, nec naturâ potest, sed medicinâ poterit quod vitiô non potest.

Et rursus impossibilitatem, & exinde peccati excusabilitatem ex Augustini verbis elicienti: *Quis peccat in eo quod caveri nullo modo potest*; Augustinus admittit quidem cum Dei adjutorio posse, neque tamen priusquam obtinuerit impossibile concedit tentationi resistere. *Potest ergo, inquit, ei causa quacumque illa est, resisti?* POTEST PLANE. Nam in hoc adjutorium postulamus, dicentes: *Ne nos inferas in tentationem.* Quod adjutorium non posceremus, si resisti nullo modo crederemus. Potest peccatum caveri, sed opitulante illo qui non potest falli.

Acute autem sibi videntur dicere, quasi nostrum hoc ullus ignoret: *Quod si nolumus non peccamus, nec præciperet Deus homini quod esset humana IMPOSSIBILE VOLUNTATI.* Sed hæc non vident, quod ad nonnulla superanda, vel quæ malè metuuntur, magnis aliquando & totis viribus opus est voluntatis.

Et tamen sine illo vel operante ut velimus, vel cooperante cum volumus, ad bona pietatis opera nihil valemus... qui ergo vult facere Dei man-

H 5

datum,

L. 2. de Pec.
merit. c. 3.

De Grat. &
lib. arb. c. 17

datum, & non potest, sed quidem habet voluntatem bonam, sed adhuc parvam & invalidam: poterit autem cum magnam habuerit, & robustam.

Quamquam verò admittat Augustinus parvâ & invalidâ bonâ voluntate donatos, non posse magna servare mandata, horret tamen dicere mandata *impossibilia*, prout objiciebant Pelagiani: *dubitare non possum*, inquit, *nec Deum aliquid impossibile homini præcipisse, nec Deo ad opitulandum & adjuvandum, quo fiat, quod jubetur, IMPOSSIBILE aliquid esse: ac per hoc potest homo, si velit esse sine peccato adjutus à Deo. Præmiserat: si enim posse negaverimus; & hominis libero arbitrio, qui hoc volendo appetit, & Dei virtuti vel misericordia, qui hoc adjuvando efficit, derogabimus.*

Rectè igitur contra Pelagium concludit: *Ed quippè ipso, quo firmissimè creditur Deum justum & bonum impossibilia non potuisse præcipere; hinc admonemur & in facilibus quid agamus, & in difficultibus quid peccamus.*

Itaque præcepto facerè commouemur, quod conantes & nostris viribus non valentes, adiutorium divinum precemur.

Non enim cum ista commemoramus, arbitrium voluntatis tollimus, sed Dei gratiam prædicamus. Cui enim profunt ista nisi volenti; sed humiliter volenti, non se voluntatis viribus, tamquam ad perfectionem iustitiæ sola sufficiunt extollenti? Sed à Pelagio ad Cælestium transeamus.

Ed collineant Cælestij definitiones & rationationes, quas refert & refellit Augustinus libro de perfectione iustitiæ, ut ostendat *impossibilia homini præcipi, si per se, sine adminiculo gratiæ præcepta adimplere non possit; utpote r-*
tus

DE PROPOSITIONE I. 123

tus possibilitatem naturæ excludere necessitatem gratiæ, & si quid naturali liberi arbitrij facultati deesset, quo minus omnia mala cavere, & bona iussa adimplere valeret, præcepta dicenda homini *impossibilia*. Semper autem impossibilitatem pernegat Augustinus. Quia & sunt in potestate quæ si volumus facimus, & si nolumus non facimus.

Nulla ratio vel iustitia patitur, saltem dici peccatum, quod vitari nullo modo potest. Quid Augustinus? fateatur quod vitari non possit & impossibile sit? aliquando, cum gratia dat vel le & agere ipsum, defecerit? Absit. Respondemus, inquit, vitari posse peccatum, si natura vitata sanetur gratiâ Dei per Jesum Christum Dominum nostrum. In tantum enim sana non est, in quantum id quod faciendum est, aut cæcitate non videt, aut infirmitate non implet, dum caro concupiscit, adversus spiritum, &c.

Calesij
Ratiocinatio
prima.
L. de Perfect,
Iustitia c. 2.

Et rursus ingerenti: Si voluntatis est (peccatum) vitari potest; respondet: Respondemus ut supra, & ut sanemur, invocamus eum, cui dicitur in Psalmo: De necessitatibus meis educ me.

Utrumne debeat homo esse sine peccato? Proculdubio debet. Si debet potest; si non potest; ergo nec debet.

Ratiocinatio
5.

Augustinus: Cum viderimus claudum qui sanari potest, rectè utique dicimus, debet homo iste esse sine claudicatione: & si debet, potest: nec tamen cum vult continuo potest, sed cum fuerit adhibitâ curatione sanatus, & medicina adjuverit voluntatem. Hoc fit in interiori homine, quod ad peccatum attinet tamquam ad ejus claudicationem, per ejus gratiam, qui venit non vocare justos sed peccatores: quia, non est opus sanis medicus, sed malè habentibus.

cap. 3.

Nam

Ratiocinatio 6. Nam cur præciperetur, quomodo fieri omnino non posset?

Augustinus. Respondetur consultiſſimè homini præcipi, ut rectis passibus ambulet, & ut, cum se non posse perspexerit, medicinam requirat interioris hominis, ad sanandam peccati claudicationem.

Ratiocinatio 7. Quis tam demens est, ut vel dubitet fieri posse quod Deum velle non dubitat?

Augustinus: Si nollet Deus hominem sine peccato esse, non mitteret filium suum sine peccato, qui sanaret homines à peccatis.

Ratiocinatio 11. Tam certè omnia illa quæ prohibita sunt vitari possunt, quàm quæ præcepta sunt perfici. Nam frustra aut prohiberètur aut suberètur, quod vel cavèri, vel implèri non possit.

cap. 5. Augustinus: Ad hoc lex ista præcipit, ut cum in his implendis homo defecerit, non se extollat superbià tumidus, sed ad gratiam confugiat fatigatus, ac sic lex eum terrendo ad Christum diligendum Pædagogum perducet officio.

Ratiocinatio 15. Et si est aliquod peccatum quod VITARI NON POSSIT, non imputabitur in peccatum.

cap. 6. Augustinus: Peccatum est autem, cum vel non est charitas quæ esse debet, vel minor est, quam debet; sive hoc voluntate vitari possit, sive non possit: quia si potest, præsens voluntas hoc facit; si autem non potest, præterita voluntas hoc fecit; & tamen vitari potest, non quando voluntas superba laudatur, sed quando humilis adjuvatur.

Ecce ab his, quibus charitas deest quæ adesse debet, vitari posse peccatum Augustinus asserit Hostibus Gratiæ; cum Iansenius justis conantibus volentibusque id impossibile constanter doceat, & nihil in Augustino certius ac fundatius reperiri.

SECTIO